

A Járóváság

16.

Magyarországi Szent Erzsébet. Merész Gyula olajfestménye.

Vajda M. Pál felvétele.

Ára 5000 korona

Keifel és Hirsch *Fűző-specialisták*
 kamarai szállítók. IV., Váci-utca 12. szám.
 Telefon: 113-45.

Esőköpenyek és cipők
 WESZELY ISTVÁN Budapest, IV., Váci-utca 9.

Dr. LENDL ADOLF
 utóda

Fába Rezső
 Preparatoriuma
 Budapest,
 II., Donáti utca 7. szám.

Telefon:
 194.

PEJTSIK

fotocikkek üzlete, amatőr felvételek kidolgozása
 IV., Városház-utca 4.
 Kossuth Lajos-utca saroknál.
 Alapítva: 1878.
 Használt fényképező gépek vétele, eladása.

XII. magy. kiralyi

Május
 13
 huzás

Osztálysorsjáték

66.000 sorsjegy

24.000 nyeremény

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

1.000.000.000

egymilliárd korona

1/8 sorsjegy 5.000 K	1 jut. á K 600 millió	1 nyer. á K 15 millió	1/2 sorsjegy 20.000 K
	1 nyer. „ „ 400 millió	6 nyer. „ „ 10 millió	
1/4 sorsjegy 10.000 K	1 „ „ „ 200 millió	2 „ „ „ 8 millió	1/1 sorsjegy 40.000 K
	1 „ „ „ 100 millió	5 „ „ „ 6 millió	
	2 „ „ „ 50 millió	14 „ „ „ 5 millió	
	1 „ „ „ 40 millió	3 „ „ „ 4 millió	
	1 „ „ „ 30 millió	31 „ „ „ 3 millió	
	3 „ „ „ 25 millió	71 „ „ „ 2 millió	
2 „ „ „ 20 millió	145 „ „ „ 1 millió		

és még számos kisebb nyeremény összesen 81 millió kor.

Sorsjegyek
 kaphatók minden
 elárusítónál

Hirdetéseket csakis elő-
 kelő cégektől vesz fel a
 kiadóhivatal Budapest,
 I., Horthy Miklós-ut 1,
 I. emelet.

HOTEL BRISTOL
 Budapest

Elsőrangú szálloda, étterem és kávéház.

Tavaszi ujdonságok, u. m.
 kosztümök, ruhák, köpenyek
 dus vászásokban állandóan
 raktáron.

Ehrenfest Irma
 Budapest, IV., Papnövelde-
 utca 8. sz. (félemelet).

Telefon: József 151-58.

KERTÉSZ TÓDOR
 Budapest IV., Kristóf-tér.

Lawn-tennis
 Football atletika

VÖRÖS KÉZ
 hófehér lesz
LYSIRÉNA

krém használata által. Puhít • Finomít • Fehérit.
 Főraktár: Darvas drogéria Budapest, Rákóczi-ut 15.

Calderoni és Társa

látványeszek

Budapest, V., Vörösmarty-tér 1. (Haas palota)

Színházi látcsövek, szemüvegek és orrcsüptetők Zeiss
 punktal és Georz Largon üvegekkel. Barometerek és hő-
 mérők a legjobb kivitelben.

Kiszél-bar

Váci-utca 38.

Régi butorok restaurálását a leg-
 szakszerűbben végzi
 DAMJANOVICS LÁSZLÓ műbutor-asztalos
 IX., Ráday-utca 24

KÖNYVUJDONSÁG!

A RÉGI VILÁG SZELLEMESSZÖNYVAI

Irta: ifj. GONDA BÉLA.

Alapár K 5.—, kötve K 8.—

XI. évfolyam
16. szám

A Társaság

1924
április 20

szépirodalmi és társadalmi képes hetilap

Alapította: Dr. Dobay István.

Előfizetési ár: Negyedévre 60.000 K, egyes szám ára 5000 K.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest I., Horthy Miklós-ut 1. Tel.: József 110—88 és József 58—58.

Horvátovich Ivánné és fia, Ottó.

Angelo felvétele.

**SZŐRMEKABÁTOK,
RÓKÁK ÉS MUFFOK SZOLID ÁRBAN**

*

EVETOVICS szücs
Erzsébet-tér 8, I. emelet.

A vörös paróka.

Irta Illy János.

— A reklám a fontos! A dobverés! Hangos, dicsérő hazugságok!... és kész a pesti karrier!

A színész eldobta a cigarettáját. A tekintete rásimult a barátjára.

— Gondolod, hogy ez elég? Mert... én, megvallom, annyi szép ambícióval készültem mindig erre a csodás beérkezésre... Pesten színésznek lenni, hogy sokkal inkább a tehetségnek, az erőnek véltem szerepet juttatni abban a boldogságban, hogy én, a kis ismeretlen fehérvári színész egyszer a nagy pesti színházban játszhasam, mint a reklámnak!... Dehát, ha te mondd!... Te csak ismered Pestet! De ki fogja nekem ezt a reklámot, ezt a dobverést megcsinálni?

— Te magad! — nevetett a színész barátja. — Látod, most is épen egy olyan társaságba megyünk, ahol csupa színészbarát emberrel fogsz találkozni... itt, ebben a társaságban érdekesnek, eredetinek kell lenned, hadd lássák rajtad, hogy nem vagy tucat, mindennapi ember... hogy valami más vagy... hogy is mondjam csak... valami olyan érdekes, különös... ahogy a pesti nők mondják!...

Jóízűen kacagva ölelte át a színészt, aki elkomorodva csüngött a barátja szavain.

— De ha én ehhez nem értek!... Én, aki eddig mindig egyedül a tehetségbe vetett szent hitemmel véltem elérni mindent, ami számomra boldogságot, sikert jelent...

— Majd beletanulsz öregem! Nem olyan nehéz dolog!... Különösen színésznek nem!...

Lakkcipőik halkán kopogtak el az uton. A vilnyilámpák fénye selymes remegéssel csókolta a gesztenyék smaragd zöldjét.

Odafönn a társaságban a színész egy pillanatra kábultan állt meg a szalon meleg zsongásában. Minden szem egyszerre részegeződött. A házigazda harsány hangon mutatta be a művészt.

— Zágon Kálmán ur, a Pesti Színház tagja!

Különösen a hölgyek tekintete pihent meg hosszan, melegen a színészen. A körülötte csicsergő leánykacagás csakhamar fölelevenítette. Az egyik hölgy pillantása mosolyogva kutatott a színész homlokán, ahol a dus fürtök alól parányi lőtt seb kandikált ki.

— Nini, érdekes!... Mintha seb nyoma volna!... Bizonyára párbaj! Lovagias ügy, nemde?

— Nem, hölgyeim! Ennek a sebnek egészen érdekes, különös története van! Talán el sem hiszik, ha elmondom! — csillant meg a színész szeme.

— Halljuk! Halljuk! — csengett a sok női hang. — A művész egy érdekes történetet fog nekünk elmondani!

A hölgyek tekintete egyszerre várakozón mind a művészre simult. Az érdeklődés láza kiült az arcokra.

— Halljuk, halljuk a történetet!

A színész már a harmadik pohár bor után volt. Finom, édeskés volt a bor és enyhe kábulat szállt tőle az ember agyára, amely színes szavakra nyergeli a fantáziát.

— Hát hölgyeim és uraim, ennek a sebnek a története, ha elmondom, kissé különösnek fog hangzani és annyira összeforrott az életemmel, annyira egyedül az enyém ez a történet... hogy megvallom, zavarban vagyok, amikor az a kedves felszólítás ért, hogy az eredetét elmondjam...

Most már a másik szobában kártyázók is abba hagyták a játékot. Mindenki a szalónba sereglett. A színész pedig beszélni kezdett. Úgyes pózba vágta magát, mintha valamilyen híres szerepében a színpadon állana és igyekezett a hangjába minél érdekesebb, vonzóbb izt önteni.

— Vidéken voltam színész akkor, mikor egyszer beleszerettem... egy örült ember feleségébe!

Körülnézett. Leste a hatást. A nők borzongva simultak egymáshoz, de a mosolyuk mögött ott lapult az érdeklődésnek most már a végsőkig csigázott láza.

— Igen, egy örült ember feleségébe!... Gyönyörű asszony volt! Az ura a bolondok házába került, mert annyira féltette az asszonyt, hogy beleörült a féltékenységbe!... És tudják, hölgyeim, hogy kitől féltette a feleségét? Csak a vöröshaju emberektől!... Leánykorában egy vöröshaju ember udvarolt az asszonynak. Én hónapokig jártam az asszony körül, de a sikernek leghalványabb reménye nélkül... Az asszony makacsul tisztességes volt. Végre is elutasított magától... Fájó sebbel jártam tovább az élet utját... Játszottam... és minden szerepem egy-egy jajszó volt ő utána... Ha vigat adtam, ő utána kacagtam... ha sirtam, ő érte hullottak a könnyeim...

— A szívemen a seb már lassan gyógyulni kezdett. Eleinte örültem neki. Nini, mégis csak van feledés! Azután hálátlannak, hitványnak éreztem magam, hogy ezt a ragyogó asszonyt el tudom felejteni... de utóbb már nem is gondoltam rá...

Egy este vörös parókában kellett játszanom egy szerepet. Gyanútlanul léptem ki a színpadra... Egyszerre csak felemelkedik a nézőtéren egy ember... egy apró ezüstvillanású revolver kacag a kezében gyilkosan, hidegen... egyenesen felémszegeződik... hallok egy női sikoltást is: Vigyázzon az istenért!... Mindez hirtelen kábulatként termett elém... erőm se volt, hogy kitérjek a fenyegető veszély elől... már süvített is az apró, gyilkos golyó... egyenesen a homlokomnak... és én egy szempillantás alatt ott feküdtem véresen a színpadon...

— Hogy hogyan vittek el onnan és hova... nem tudom... csak két nap múlva tértem magamhoz. Addig már a golyót is kiszedték a fejből!

PRIZMÁSLÁTCSŐVEK RADÓNÁL IV, Egyetem-tér

Legfinomabb fonott nádgyermekkoscsik Kraus Károly és József
angol típusu Andrassy-ut 43. szám.

Rolls Royce-Autó REIMAN
v., Vörösmarty-tér 3. sz.

— Néhány hét múlva meglátogatott az asszony. Szótlanul hullott le az ágyam mellé.

— Bocsásson meg! tapadt az ajka a kezemre. — Az én uram volt, szegény!... Ő nem tehet róla!... Időnek előtte eresztették ki abból a szomorú házból... és magán... magán azon az estén vörös paróka volt!... Ez a vörös paróka volt minden szerencsétlenségnek az oka!...

— Azóta nem játszom vörös parókában. Ez volt az én sebemnek a története.

— De hátha... hátha egyszer mégis csak játszania kell majd vörös parókában! Ha kényszerítik rá! — ugrott fel feltűnő idegesen egy fiatal ember a társaságból. Iróember volt, akinek a dolgait minden lapban meg lehetett találni.

— Mi lehet az a kényszer, amely engem egy vörös parókához parancsoljon, uram, mikor az életem fájó sebe szakadna föl, hacsak egyszer is a fejemre tenném!...

A fiatal ember oda ment a színészhez. Megrázta a kezét és a fülébe sugta:

— Bravó! Köszönöm, uram! Remek szindarab-témával ajándékozott meg engem! Engedje meg, hogy földolgozzam... és ha színrekerül a Pesti Színházban, ön játszaná el a... színész szerepét!...

— Ah! Nagyszerű! — csillant meg a színész szeme. — Tehát ön... ön azt hiszi...

A tekintete végigsimult az írón.

— Rendben van. Csinálja meg!... Beszélhetünk róla!

Odalenn az utcán a hűvös májusi szél gonosz-kodva surrant el. Néhány esőcsepp fáradt-kövéren csattant le a kövezetre.

— Te... — karolt bele a jóbarát a színészbe, — te ezt nekem sohasem mondtad el, hogy ennek a sebnek ilyen érdekes története van!

A színész rágyújtott a szivarjára. Az első néhány szippantás után belenevetett a májusi éjszakába.

— Öregem, ne légy csacsi!... Hát te elhitted ezt a mesét? Hiszen ebből a históriából egyetlen szó sem igaz! Dehát te mondtad... reklám, dobverés kell az embernek... hát remélem, jól beharangoztam magam a pestieknek... ez a tüzes kis fiatal ember, ez az író, most darabot ír rólam... És te tudod, ha az a darab tényleg előadásra kerül, már olvasom a színházi lapokban a cikket: »Amikor a művész önmagát játssza!...« »Az élet hatalmas komédiája!...« stb. stb.

— Hanem te! — fordult egyszerre a barátjához, megforgatván a puka havannát a kezében. — Jó szivarok vannak itt Pesten!... Mondd... a beérkezett színészek mind ilyen szívnak?

— Mind! — kacagott a jó barát és úgy haladt tovább a kövér esőcseppek paskolásában, mint akik ma este egy csapásra meghódították ezt a reklám után loholó bolond nagy várost.

HUSVÉTI VERS

Názáreti Jézus
 sorsa, a mi sorsunk.
 Bűn nélkül bűnhődtünk.
 Mert mint ő, mi is oly
 büntelenek voltunk.

De mi is felkeltünk!
 Már napon járhatunk.
 S a nagy Istentől, ki
 idáig segített,
 többet is várhatunk.

Feltámadás napján
 harangok zúgjátok:
 Feltamad a magyar!
 Sírba, akármilyen
 mélybe, is zártátok!

Lobog még a zászlónk
 Kárpátoknak ormán!
 Szól még magyar harang
 husvéti víg szava
 Pozsony, Kassa tornyán.

Ringat még a Bándt
 nekünk délibábot...
 És ha nem is ringat:
 e gyönyörű álmot
 e szép hazugságot —
 forró imádságot
 husvéti harangok
 óh harangozzátok...

VÉRTESSY GYULA.

Durini di Monza gróf, a budapesti új olasz követ és felesége.
 Stemmer festménye.

KOLLARIT
 BŐRLEMEZ
 legjobb tetőfedőanyag.
 Fedési munkákat vállal:
 Kollár Miklós és Breiigner
 Ujpest—Monfalcone.
 Budapest, Bajza-utca 28.
 TELEFON: 12-54, 93-45.

Merész Gyula festőművész és felesége villája Firenzében.

Magyarországi Szent Erzsébet.

Merész Gyula olajfestményéről.

Merész Gyula festőművész nagyszabású kompozícióját közöljük mai számunk címlapján. A gyönyörű olajfestményt a napokban leplezték le az István-uti Sacré-Coeur intézetben s ez az esemény adott aktualitást ahhoz, hogy a képet mai számunkban reprodukáljuk.

Merész Gyula feleségével, Coreth Erzsébet grófnővel az év nagyobb részét Firenzében tölti. Gyönyörű villája van itt a művészpárnak, igazi művész-otthon. Reggeltől estig komoly munka folyik itt, a Magyarországi Szent Erzsébet vázlatai is itt készültek. Ez a kép különben, úgy tudjuk, a Múcsarnok tavaszi tárlatán is kiállításra kerül.

Nem lesz érdektelen, ha egy kiváló esztétikusunk leírását a képről alább közöljük. A művészt méltón méltatják ezek a sorok, melyek itt következnek.

A kép Szent Erzsébet rózsza-csodáját ábrázolja.

A művész felfogása nemcsak új, hanem ami ennél fontosabb: történetibb a szokásosnál. Montalembert »Szent Erzsébet Élete» szolgáltatja az adatokat: a férj átérzi neje isteni választottságát, de komolyan készül a keresztes hadjáratra is és e nagy vállalkozás anyagi gondjait jobban át tudja tekinteni és érezni, mint a naiv jószágú ifju feleség. Innét van, hogy az amúgy is rossz természetű esztendőben nagyon ellenőrzi, mit visz neje adakozásra. Most is, amint egy havas téli napon megy le — Merész Gyula festményén — a kapuzat lépcsőin Erzsébet, utána sietett szerető komoly kíváncsisággal a férj s megkérdezte, mit visz a kendőjében. A nő, kedves zavarában, azt mondta: rózsákat; s amint kinyitotta kendőjét, — csakugyan rózsák ott, a kenyér helyében! Dea királyi szent hölgy egyrészt szerénységből, másrészt jósága égi erejének csöndes tudatában nem is ámul a csodán. Annál inkább

a férj, és még inkább, bizonyos furcsa meglepetéssel, a koldusok; és ámul, édes tavaszi as megnyílással, a háttér téli egének egy azur darabja is.

Igy lesz a csoda és csodálkozások érdekes képe e festmény.

A fehér ragyogású hosszukás színfolt az első odanézésünkre már fő-alakul érzeti magát. A fehérség közül kivillanó rózsák — s a mindent nagy ivben átfogó sötétebb tónusu alakok taglejtései: érzetik a csodát. S a rózsza-akkord egyszerre Szent Erzsébet legendáját énekelgeti lelkünkkel. A festmény tehát magától megmond szinte mindent. Merész Gyula figurális képein a színfoltok és vonalak egyszerre hatnak színes varázssal és lélektani adattal. S hogy mégis előbb beszélünk a festő felfogásáról, ezzel csak azt akartuk előkészíteni, hogy komolyabban méltathassuk Merész művészetének kettős erejét. Ez erő, — az igazi, mélyebb és hosszabb leheletű művészi erő, | elsősorban poétai, dráma-poétai megformálásban, színezésben fejtí ki magát, de úgy, hogy a festői

vizió alá közvetlenül, szinte vele egyidejűleg komponál meg egy lélektani gerendázatot. E gerendázat belső, lelki hajlatokból és hangulati színekből áll. S a művész belső komplexuma huzza rá biztos kézzel a megfelelő testi hajlatok vonalait és rakja rá a színeket, melyek mind belső, hangulati aláfestésük szerint izznak vagy halványlanak. Az ily költői bensőségből gazdag vonalak és színek kettős mestere Merész, kinek még tájképein is érezni a természet logikáját és lelkét, pedig a színfoltjai odalehelt festőiségükkel fölülmulnak sok »bejegyzett» impresszionista és pleinairista nagyságot, kik hozzá képest a legtöbbször maszatosak.

Mily finom találkozások Merész festményén a belső és külső színfoltok között: a fehérlelkű Erzsébet és az ő fehér ragyogása; szerénysége és előkelően szép arcának szemlesütő mozdulata, melynek sötét szárnyas szempilláin a lemondás gyönyörébe tanul boldogan elsülyedni lelkünk; az ajándékos szeretet lobogása és

A festőművész és felesége, Coreth Erzsébet grófnő munka közben firenzei villájuk kertjében.

a rózsák édes lángszine; a komoly gondú férj és sötétes folthatára; a szegénység árnya a még sötétebb foltú koldusokon. S a belső és külső vonalak találkozásai: a nyugodt Szent és az ő egyenes alakja: a nemesen meghökkent s ámuló férj és fejtartásának és karjainak erős elmozdulásai; a szegények váró, feszült hangulata és odahajlásuk, amit azonban a furcsa fordulat — rózsák kenyér helyett! — kissé visszadermeszt. S érdekes, hogy a hidegnek borzongató hatása mint szövődik össze a családias hidegének dermesztő hatásával e koldusarcokon. Mesteri kifejezések, méltók Gyárfás legjobb fejeihez.

S valami sajátos lebegése van, lélektani meg levegős festői hatásában is egy csodálkozó, szinte remegő kéznek: a férj balkezének, mely az ámuló fejek nagy ivmenetének kitöltése. Lélektanilag oly tartalmas, akárcsak egy fej, festőileg pedig öröm az igazi piktori hatást imádó szemnek.

Az egész festmény így válik egy gyönyörű, gazdag kettős akkorddá, lélekből és festőiségből. S boldogságos akkordból még annak kizendülését is hallani, hogy van még erős leheletű piktor a magyarnak, mikor hát ez annyira rá van szorulva egyetlen erőforrásának, az erkölcsinek, két leghatalmasabb erére: a történeti és vallásos elmélyülésre. S a történeti és vallásos festészet egyszerre jelenik meg itt egy képen, mely még ráadásul diadala annak a nemesebb értelemben vett »modern« festői törekvésnek, mely tulajdonképpen egy festői ideált szolgál Tiepolóval és Gogával.

Merész Gyulának sokak fölött nagy érdeme, hogy a legteljesebb festői és rajzi tudást ugyszólván egyedül szenteli most a magyar fájdalomnak és remélő multba-mélyedésnek!

Itt említjük még meg, hogy Merész Gyula régi erdélyi családból való, ki annak idején Párisban többek között Lucien Simon kedvenc tanítványa volt. Felesége, Correth grófné, néhai Somsich Béla gróf özvegye, ki férjének emlékére babocsai birtokán mauzoleumot építtetett. Ennek művészi vezetését vállalta Merész Gyula s ezen alkalommal ismerkedtek meg egymással.

A művészpár otthon.

MADAI GYULÁNAK

(A „Poétatestvéreim“ verseiből.)

*Tornyos talentumod kész kincseit, Gyuta,
Derék dalokba te oly ritkán tördeled,
Mintha csak sajnálnád tőlünk ép éneked.*

*Pedig már nem vagyunk mindig-éhes, fura
Diákok, amikor dugdostad kincsedet,
Ha hajdúfaludból hazaid érkezett.*

*Ó, hát ne légy fukar lelkeddel is, fiú!
Rím szárnyára kötdz, hadd szálljon szerteszt,
Hadd súgjuk boldogan: — Ez a vers! Jaj, de szép!*

*Ne szórd el kincsedet hasztalan, hiú
Tülekvés piacán szennyes sárba, fiú!*

*Hisz festett arcu lány a csúf Politika —
Ne borulj, ne szorulj soká karjaiba.*

*Tedd le a réztányért, csörgősipkát, dobot! ...
Teremtőd tégedet költőnek alkotott.*

GYÖKÖSSY ENDRE.

SZÍVED NE SZÉGYELD

*Ne fúrd, ne faragd úgy a rímet,
Hogy muzsikája kit szédít meg?
Komédiázó ritmuson ne nyargalj,
Ne játsz hitellen-szép szavakkal.*

*Egyszerűen mondd el, ami benned
Lágy rímek csókjáért esengett.
Üvegtetős udvarnál szebb a szép kert ...
Hogy szíved fáj s örül: ne szégyeld!*

GYÖKÖSSY ENDRE.

odoríni Paluzsa László és felesége, Farnek Gaby.

Angelo felvétele.

VARRÓNÓ

jobb házakhoz ajánlkozik. Vidékre is
Sárossy Eszter II., Kapuc nusa-
utca 10 szám, fő dszint 2 /

BRETT SAROLTA

női kalapkülönleges-
ségek terme. IV. ker.
Párisi-utca 2. szám.

Budapesti szanatóriumok és gyógyintézetek:

Dr. Pajor Sanatorium Budapest
VIII., Vas-utca 17.
Ideg-, belbeteg, üdülők gyógyhelye. Diétás kurák,
vízkurák, Zander stb. bejárók részére is.
Sebészet, urologia, szülészet, orthopädia.

Bőrgyógyítás és orvosi kozmetika
Dr. Justus kórházi főorvos
intézete, Budapest, IV., Ferencz
József-rakpart 26. Tel.: Józ. 56-76.
Rendelés 12-1-ig és 3-4-ig.

A Társaság

Ti-Juana — Mexikó Monte-Carloja.

Hogy mi tulajdonképpen az az amerikai prohibíció, igazában Mexikóban tapasztaltam ki legszemléltetőbb módon. Egy élelmes amerikai részvénytársaság Dél-California közelében, de már Mexikóban, nagyszabású játékbarnangot alapított s elkeresztelte — Monte-Carlonak. Ugy okoskodván, hadd beszéljen maga helyett a név. Hogy reklámra nem kell sokat költeniök, azt jól tudták. Amerikából a hazardjáték a legtöbb államból, a totalizátor és az ital az egész országból ki vannak tiltva. Jó alkalmat kellett tehát csak szolgáltatni az amerikaiaknak, hogy olyan helyet találjanak, ahol élvezhetik törvénszegés veszélye nélkül mindahármat. — Mexikóval lehet beszélni! — állapították meg a szakértők. — Valahol, — bárhol, — akár a legpusztább, legvadabb helyére Mexikónak szerezzünk játékbarnang-engedélyt, — a fő, hogy közel essék az amerikai határhoz, — fizessünk a kormánynak, amennyit kíván s a többit bizzuk a roulette-re és a — dollárra.

S számításuk várakozáson felül beütt.

San Diegotól egy autógránnyira feküdt Mexikó legrongyosabb faluja, Ti-Juana. Eredetileg egyetlen parasztkunyhóból állott, melyben egy öreg cigányszszony, Johanna (Juana) néne lakott, aki jövendőléssel, ráolvasással, kuruzslással foglalkozott. Később, hogy több ház épült köréje, róla is nevezték el a helységet. A föld terméketlen, az utak járhatatlanok — voltak. Ma már azonban aszfalt-országút vezet San Diegóból Ti-Juanába, amely nem is rongyos falu többé, utcasorok épültek s bár még nagyon megérik rajta a

DIVAT-TEREM **Edith** BUDA-PEST
IV. MÁRIA VALÉRIA UTCA 3 Bristol-lal szemben.
Ruhák.
Bluzok.
Pongyolák.

MICHELIN PNEU

SZILÁRD, Lázár-utca 14. Tel. 131-28.

mexikói szag, — ha még sokáig nem törlik el Amerikában a prohibíciós törvényt, — néhány év alatt az európai Monte-Carlot is lefözi a rohamosan fejlődő Ti-Juana.

Mert ide építette az élelmes részvénytársaság az ő Monte Carlo nevű palotáját s melléje egy olyan nagyszabású lóversenyteret, amilyen nem sok van Európában. Hogy egyebet ne emlitsék, kétszáz versenyistállótulajdonos futtatja a Ti-Juanai versenyeken paripáit s a legutolsó istállófiunak is minimális kétszáz dollár havifizetése van.

Ide járnak inni, kártyázni és versenyfogadásokat kötni azok az amerikaiak, akiknek annyi már a pénzük, hogy nem tudnak vele mit csinálni s örülnek, ha valahol könnyen eldorbézolhatják.

A három tiltott szenvedély közül az ivás talán a legerősebb Amerikában (ezért is kellett a prohibíciós törvénynek megszületnie), s így legnagyobb keletje Ti-Juanában első sorban az itálnak van.

Száraz szivacsoként zúgnak autóikkal az amerikaiak a mexikói határon át s repülnek egyenesen a barok elé, melyek, mint nagyvásárkor a mézeskalács sátrak, utcák hosszán sorakoznak egymás mellé, s izléstelen lármával, a reklám ezer változatával kínálják áruikat, hívják, csalják be fényesen dekorált termeikbe a szomjas tömeget. S ez a business sohasem szünetel. Ti-Juanában minden: játékbarnangok, éttermek, barok éjjel-nappal nyitva vannak, az üzem egy percre sem áll meg, »kundsajt«, — amint itt nevezik »patron« — mindig akad, s az autók szakadatlan sora ezrével szállítja a tömeget.

Egy csomó autóbustársaság tiz-husz percenként nagy, 24 személyes gépeket indít San Diegóból s mind, mindig tömve van. A tariffa olcsó: a San Diegótól mintegy 14 angol mérföldnyi eső utért 50 centet kell csak fizetni. A fő, hogy könnyen juthassanak ki az emberek Ti-Juanába.

— »Ne az autóbuzson keressünk!« — a jelszó, — »ha kinnt van a közönség, a többit elintézik a lóverseny és a roulette.«

A részvénytársaság havi 100.000 dollárt, vagyis közel évi ötvenmilliárd koronát fizet a mexikói kormánynak, de hogy mennyit keres, azt csak gyanítják;

Harcza Béla

uri szabó

Budapest,

IV., Városház-utca 16, I. emelet.

Telefon: 183-31.

Sport-ruha és breeches különlegességek.

Allandó nagy választék eredeti angol szövetekben.

Közismerten előkelő izlés.

Szolid árak.

dr. Gogolák Károly miniszterelnökségi miniszteri tanácsos gyermekei.

Dislay felvételei.

állítólag minden januárban előre ki tudja fizetni az egész évi bért.

Egy a Vigadó méreteivel felérő nagyteremben szoros közelségben sorakoznak a játékasztalok. Roulette, trente, baccara, poker, lovacska s Isten tudja milyen nevű sok más játék folyik itt reggel, délben, este, éjjel és főleg kora hajnalban, — amikor a »megtelt szivacsok« jönnek.

Sokan csak ezeket várják, ekkor indul meg a »nagy« játék: ezer, tizezer, huszezer dollár egy tétre. Nem vagyok kártyás, könnyű volt megállanom, hogy ne játszam, nyugodtan végig kibiceltem egy éjjel egy ilyen »nagy« partit. Micsoda típusokat lehet itt megfigyelni! Spanyolok, japánok, kínaiak, mexikóiak tartják az amerikaiak sűrű tömegét, s bár egy-két szerényebb helyre kiirták, hogy »Szines« (Colorednek nevezik Amerikában a négert) közönség nem kívánatos — bizony négert is láttam az asztalok körül.

Rossz benyomást keltett egy munkásruhába öltözött fiatal gyerek, aki piszkosan, meszes ruhában — valószínűleg egyenesen munkából, fizetésfelvétel után jött a terembe, s tiz perc alatt minden pénzét, mintegy ötven dollárt elvesztett. Egy percig némán bámult az utolsó eldobált dollár után, ajka széle lebigyedt, könny csordult ki a szeméből, majd ökölbe szorult kezével az arcába csapott, felugrott és elrohant.

Maga a croupier sugta oda a szomszédján ülő játékosnak:

— Ilyen gyerekeket mégsem volna szabad bebocsátani.

Mert itt aztán nincs szemérem, nincs tagkiírás még csak választmányi szavazási színjáték sincs, mint Monte-Carlóban s a többi nagyvilági játékbankban.

A földszintes terem szárnyas ajtóit tárva-nyitva, egyenesen az utcáról, akár csak egy nagy kávéházba, jöhet-mehet akárki. A fő, hogy jöjjön, hogy benne legyen a teremben, — valamelyik asztalnál, valamelyik játéknál majd csak elveszti a pénzét. A legkomikusabb a sok közül a valuta-szerencsekerék. Oriási kerék,

melynek minden szárnyára más-másfajta papírpénz van ragasztva.

— Tessék tenni! 25 cent a tét. Egy millió márka is nyerhető.

S ennek az asztalnak is megvan a maga balek közönsége. De azért mégsem a játékbank a legnagyobb attrakciója Ti-Juanának. Az ital kedvéért még többen jönnek át a határon. Tizenöt cent egy pohár pompás sör s huszonöt cent — »bármely fajta ital«. Micsoda ivások és micsoda berugások folynak itt! A hosszú bar-asztalok mentén egymás mellett ül és iszik férfi és nő, öreg és fiatal, felnőt és gyerek, csak éppen katonát nem látni sehol, oly szigorú büntetés sujtja a tilalom megszegőjét, hogy még civilben sem mernek Ti-Juanába átszökni.

A »Jardin de Paris« nézhet ki hajnalonkint ahhoz hasonlóan, amilyen ez a falu egész nap. Mindenütt isznak, énekelnek, táncolnak, ordítanak, veszekednek. És

NÉMETH IMRE cipőkülönlegességek IV., Kaplony-utca 3. sz.

játszani is akar valaki, a bar végén kártya- és roulette-asztalok vannak s bár persze kisebb tételekben, mint a nagy bankban, minden helyiségben kártyáznak és rouletteznek.

Kábulat fogja el, ha éjjel végigsétál az ember Ti-Juana utcáin. Hatalmas perzsasátorra alakított teremből keleties zene buja lármája szűrődik ki az utcára.

Megállunk. Belépünk. Turbános óriás szétvonta előttünk a nehéz selyem függönyajtót, a sátorban vagyunk. Valami furcsa illat üti meg az orrunkat. Kellemetlen? Sőt! Talán inkább kellemes, kissé kábitó. Mire is emlékeztet? — Megvan! Otthon a mákmezők felől kerget felénk ilyen illatot a szél. Ohó! az ópiumot mákból készítik, — jut hirtelen eszembe. Jó lesz vigyázni! Önkéntelenül is tárcám felé tapogatok. Itt résen kell lenni.

S az egész nem léteznék, ha Amerikában nem született volna meg a prohibíciós törvény.

— Elvégre valahol néha inni is kell, ha otthon nem lehet, odamegyünk, ahol engedik — mosolyogják a kedélyes amerikaiak. *

A 24 személyre berendezett hosszú lapos autóbusz, mint kilőtt torpedó rohan velünk a sötét éjszakában. Az utasok egy része félrebillent fejjel horkol, néhányan hangosan vitatgatják a lóverseny vagy a roulette esélyeit, valaki — szerencsére jó messze tőlünk — tengeri beteg lett, egy fiatal pár szorosan összebujva, minden zene nélkül hangosan csókolódzik. Mellettünk, jobbról-balra, mint lidércfények huznak el a jövő-menő gépkocsik — kiszálláskor pontosan megállapíthattam: a huszonnégy utas közül csak ketten voltak józanok, — az egyik a soffőr volt. *Dobay István.*

A herceg...

an herceg, Boyko de Rohan, Goldschlöger Gitta, Rohan herceg felvétele.

Dr. Véghelyné Deáky Flóra, ki a külföldön is a legkiválóbb művészi hírnevet szerezte meg kivételes művészetével, május hó 2-án este 1/29 órakor tartja ezidei második hangversenyét a Vigadó nagytermében. A Neue Freue Presse, mely világlapnak véleménye az egész kontinensen mérvadó, Deáky Flóra művészetét következőkép méltatta:

»A sok külföldi zongoraművész seregéből kimagaslal dr. Véghelyné Deáky Flóra rendkívüli technikája által. Brillians játéka meglepő, melyből nem hiányzik mély érzéssel teli énektonus sem.«

A nagyszerű műsor hangverseny iránt rendkívüli érdeklődés nyilvánul meg a fővárosi társaságban.

*

Eljegyzés. Brabécz Alfréd, a Magyar Általános Hitelbank cégvezetője eljegyezte Wellisch Margitot, Wellisch Alfréd műépítész leányát.

Antik csillárok

nagy választékban. Villanyszereléseket és átalakításokat jutányosan eszközölünk. „THOMSON“ villamosági vállalat VII., Wesselényi-u. 6. Tel.: József 122-88

Balázs fűző-modellház
 Wien I., Graben 12. Karlsbad, Neue Wiese
 Marienbad, Schillerplatz
 Budapest, IV. kerület, Váci-utca 8. szám.

Egerváry és Társa faszobrász és lakberendezési iparvállalat
 Budapest Üllői-ut 52/b. Telefonhívó: József 102-36.
 Különleges művészi facsillárok és műbutorok állandó kiállítása.

Műnnich Aladárné, Éber Villike.

Angelo felvétele.

Esküvő. Gyömörei és teölvári Gyömörey György és felesége Károlyi Róza leányát Évát virtsologi Rupprecht Antal, virtsologi Rupprecht Olivérnek, Marconnay Beaulieu Mártha bárónővel való házasságából származó fia, f. évi április hó 24-én d. e. 11 órakor a dömölki ág. hitv. evangélikus templomban vezetni oltárhoz.

Galamblovó-versenyek. Vasárnap folyt le az Országos Magyar Galamblovó-Egylet által rendezett negyedik olimpiai előkészítő verseny.

A párisi Olympiád lő- és versenyszabályai szerint rendezett főversenyszámot dr. Lumniczer Sándor, a magyar bajnok nyerte meg, 100 galamb közül 92 találat-tal. Lumniczer dr. ezzel a kiváló eredménnyel két pont-

tal javította meg a legutóbb dr. Halasy Gyula által felállított rekordot. A második helyre 100/89 találat-tal dr. Halasy Gyula került, míg ifj. Szomjas Gusztáv (100/86) harmadik, dr. Schäffer Károly (100/78) pedig negyedik lett. Tekintve, hogy úgy Lumniczer dr., mint a verseny többi helyezettei ezuttal is minden eddigi eredményt felülmuló formáról tettek bizonyosságot, galamblovóinknek a párisi Olympiádon való sikeres szerepléséhez nem fér kétség. Az összeredmény ugyanis már most — a training közepén — is felülmulja a múlt évi formát, mellyel pedig a magyar csapat külföldi utja alkal-mával Európa-bajnokságot nyert.

A versenyt egy 20 galambos handicap követte, melynek győztese ugyancsak dr. Lumniczer Sándor lett

Blaschek Conrad udvari szabó
 IV., Váci-utca 25.

Ruhahimzést divatosat és gyöngyözést estélyi és utcai ruhákra legszebb kivitelben
 Himzőipar, Nagymező-utca 25. szám.

20 méterről 17 találattal, ami a nagy távolságra való tekintettel szintén igen szép eredmény. Erős küzdelem folyt a helyezésekért, melynek eredményeként dr. Halasy Gyula 19¹/₂ méterről 25/21 találattal második, ifj. Szomjas Gusztav (Debrecen) pedig 19 méterről 25/19 találattal harmadik lett.

*
Szenes András kiállítása a Belvedereben. Szenes András, a Belvedere új kiállítóival részletesebben és többet kellene foglalkozni, mint a többi bemutatkozó fiatal művésszel, mert kiállítása sokkal többet jelent az egyszerű bemutatkozásnál. Szenes művészi fejlődésének két fázisát mutatja be, az első némiképen még német hatás alatt áll s roppant érdekes képekben számol be arról, hogy mi az a német művészetben, ami követendő például szolgálhatna. Ide tartozik Roda-Roda íróról és családjáról festett csoportképe s néhány széles perspektívájú, világosan harmonizált tájkép. A második korszakot szűkszavú s erősen tömegszerű női arcképek képviselik. Ezek Szenes András igazi képei. A boldog nyugalom, amely előmlik a női arcokon, emlékezetbe idézi a XVIII. század nagy francia mestereit. Bizonyos, hogy a fiatal és vidám művész még sok szépet fog alkotni, bár ez a kiállítása máris több, mint igéret.

(g-n)
*
Földes-féle Margit créme, puder, szappan, kölni viz, világhírű arc- és testápoló készítmények.

Szűts Sándor alezredes és felesége.

Virágh műterem felvétele.

TÉLI ALKONYATKOR.

Az este jő . . . Derengő félhomálya
Reáborítja halkan a szobára
Álomhozó ezüstös fátyolát.
Beburkolózik lágy ködébe minden
És hallgatja a békés néma csendben
Sok titkot mondó, hangtalan szavát.

Elhallgatott a zsongó tűz meséje,
A parázs izzó, rózsavörös fénye
Is egyre mélyebb álomba merül.
S ha néha lobban, mintha a tűz lelke,
Az éj szavára néha felfigyelne.
Kialszik, s ujra csend veszi körül.

S míg egyre mélyebb lesz az éj sötétje,
A zajgó utca esti lámpafénye,
Beszűrődik az üvegablakon,
Benn harcra kel a ködös szürkéséggel,
Halavány fényét hinti szerte-széjjel
S táncolva jár a virágos falon.

Már urrá lett a szintelen homályon,
Az álom, édes napsugáros álom . . .
Aranypalástját tárja könnyedén,
S míg ráborítja halkan a szobára,
Jövő ábrándja, elmúltak világa
Ragyognak által aranyló kódén.

PETERDY MARGIT.

ÁRVA FA A HEGYTETŐN.

Első csókja a tavasznak,
lehelete márciusnak,
illata a zsendülésnek,
fecskéje a szent örömnak
engem ér el legelőször,
mind az én szívemre jön.

Hervadása a világnak,
raja őszi vizióknak,
sóhaja az ifjú nyárnak,
halálhörgés, vihar, villám
engem ér el legelőször! —

Árva fa a hegytetőn!

BRÓDY LÁSZLÓ.

SANS BRUIT . . .

Nem kell ahhoz zaj és lárma,
Hogy elszálljon a szív álma
Nem kell semmi nagy jelenet,
Néha egy szó mond eleget.

Elég egy kis kézmozdulat,
Egy hang, amely közönyt mutat,
Hogy a forró szív kihűljön,
Legszebb álma elrepüljön.

BOBULA IDA.

BRIEDL fésük, kefék,
utóda, Kigyó-utca 2. / parfüm és kozmetikai
különlegességek /

PALUGYAY PEZSGÓ

Hajnali

Irta Lakatos

Hosszu, hosszú utat tettem. Előbb Szlavónián át utaztunk, majd Szibérián átal, most Franciaország következett, majd meg Ceylon-szigete, amelyre annyira vágyakoztam gyermekkoromban, amikor Jelky András kalandjait olvastam. Tovább utaztunk még, ám egy kis magyar állomáson hirtelen le kellett szállnom és csak bámultam, bámulhattam a vonat után, amely elvitte azt, akit jobban szerettem életemnél. Őt.

Sokáig vándoroltam, majd aranyos, fehér selymes ágyban pihentem, amely egykor a nagy francia királyok valamelyikéé volt. Az ágy egyik lábát a tenger mosta, de a másik szélén terrasz terpeszkedett, a terraszot csupa sárga rózsza. Tudtam, hogy ő jön. Föl kellett volna kelnem, de nem lehetett. Hiszen aludtam. Ezt éreztem. Tudtam, hogy minden, ami körülöttem van, álom. De ez jó volt. Nagyon jó dolog úgy álmodni, hogy az ember tudja is, hogy álmodik. Ezt meg is mondtam az egyik rózsának, aki bejött a terraszról és ágyam szélére ült. De a rózsza nem ült sokáig. Mer ez a sárga rózsza szerelmes volt és alig, hogy ágyamot megpihent, mindjárt a tengerbe vetette magát. A tenger sirt. Nekem is sirnom kellett volna, mert gyöngye idegzetű és jó ember vagyok. De most nem volt szabad. Tudtam, hogy ő jön és ilyenkor mindig fölényesnek és hidegnek kellett lennem. Ezt kellett. Az orvosom rendelte így, mert — úgy mondta a doktor, aki három feleségét kergette el egymásután — ha nem leszek hideg és rossz, amikor velem beszélek, akkor meghasad a szívem.

Most is, mikor éreztem, hogy ő jön, a doktor hamar ágyamhoz lépett és hideget fujt rám. Ez jó volt. A keblem már nem volt olyan nehéz.

Azután jött ő. Négylovas hintón jött. Mind a négy paripa fehér volt, de nem olyan fehér, mint amilyenek általában a fehér paripák, hanem mint a cukor, amit a boltos nagy süvegekben árul. A paripákon ezüstcsengők voltak és a négy paripa mindig úgy futott, hogy közben a nyakukba akasztott csengőkkel a Sába királynőjéből játszottak valami szép zenedarabot. Most is úgy jöttek. A hintó bakján a braziliai császárné ült. És ez így volt helyes. Illet, hogy császárné hajtja a hintót, amelyen ő érkezik. A császárné különben ügyes kocsis volt. Előbb megkerülték a tengert, majd hirtelen a terraszon át a szobámba hajtottak (egyik paripa ezüst patkójával szikrát vert ki ágyasházam küszöbéből) és megálltak az ágyam előtt.

Most ő kiszállt a hintóból. Tollas kalapot hordott, mint a középkori vitéz kapitányok panache-sal. De egyébként . . . Istenem, fehér nyaka, gesztenye haja és arca, amely most piros volt az örömtől, hogy láthat (tudom, attól volt piros), Hófehérkére emlékeztettek. Ám ő Hófehérkénél is szebb volt.

Csókra nyujtotta kezét. Megcsókoltam hanyagul. Ez már fáj nekik. Én ezt éreztem és ez nekem jól esett. Már az első percben szenvedtem miattam. Ez jó, mert különben én volnék kénytelen meghalni attól a boldogságtól, hogy láthatom őt.

— Eső lesz, — mondtam, — menjen haza. Máris sokáig volt itt és otthon a mamája keresni fogja.

Leszakítottam vánkosomról a drága csipkét és szemem elé tettem. Ezt azért tettem, nehogy ő meglássa, hogy könnyezek attól, hogy ő hozzá vagyok rossz. De mert nem tudtam könnyeimet elfojtani, őrá szóltam:

— Na és most már elég volt. Ne sirjon, kérem.

Most ő megszólalt:

— Henrik, még maradok. Kell valamit mondjak magának.

— Na, — szóltam. — Mi az már megint? Nem vagyok rá kíváncsi.

És megcsókoltam kezét.

— Henrik, — szólt ő és hangja olyan volt, hogy a sárga rózsák nyöszörögni kezdtek a szánalomtól. — Henrik, maga megcsalt engem.

Most már nem bírtam magammal. Mind elfogyott a hidegség, amit a doktor rám fujt. Ma keveset fujt rám, csak tiz kilót és nekem máris végem volt. És épen ebben a sulyos pillanatban. Hát mégis megtudta bűnömet. És most miattam bánata van, én miattam. Éreztem, hogy meg kellene hálnom. De ezt nem szabad. Mert akkor ő is utánam halna. És akkor, ha ez bekövetkezhetnék, mi marad még akkor a világon. Éreztem, hogy nagy áldozatot kell hoznom.

— Nem csaltam meg magát, — hazudtam rosszul és hebegve.

Ő megnyomta orrom hegyét, mint a szülők szok-

Legfinomabb fonott

hall- és előszobabutorok Kraus Károly és József
Andrássy-ut 43. szám.

HOEPFNER HERM. CSIPKÉK
FÜGGÖNYÖK
FÁTYOLOK
IV., Korona-utca 6. szám.

Házilag készült finom női fehérneműek.
Teljes menyasszonyi kelengyék
HEVES LAJOS cégnél Budapest IV. ker.,
 Bécsi-utca 8. szám.
Lenvásznak, lenbatisztok, lynonok, chifonok,
percalinok, asztalterítékek csakis elsőrendű minőségben.

— Szeretem, szeretem! Magát szeretem! És maga nekem szent, mert maga már szenvedett értem.
 Visszahanyatlottam ágyamba. Ő keztyüs kezével megcirógatta homlokomat.

— Tehát megcsalt, Henrik? Ugy-e, hogy megcsalt? — mondta szeliden, megbocsájtón, mint egy haldokló angyal.

— Megcsaltam... De az semmi... Egy énekesnő volt csak... És magát nem láttam, van már száztizenegy esztendeje és én akkor is a magáé voltam...

Fölemelte ujját. Az ujján át ő tőle én hozzám delejes sugár vonult, amit ő font a jósból és a bánatból. Most már végkép az övé voltam.

Kisirt szemének édes és hatalmas tekintetét rám szegezte:

— Henrik, most ide hallgasson. Az, hogy megcsalt, nem baj. Én megbocsájtok magának.

— Ne bocsásson meg, — rimáinkodtam.

— De igen. Én mindent megbocsájtok magának. Az énekesnőt, a pezsgőbort, a csókokat is. Ezekről én távol vagyok, mert hiszen én olyan tiszta vagyok, mint egy angyal. És maga is, Henrik, épen olyan tiszta volt, engem szeretett hiszen. De most nagy baj történt, fekete baj. Nem a pezsgőbor, még a kristályterem, sem az, ahol indiai zenészek játszottak, amíg maga a színészkisasszonnyal bent ült. Ez mind semmi. De maga — közbe ne szóljon — öt percig a lelkével is szerette azt a kisasszonyt. Ugyanazzal a lelkével szerette, amellyel engem szeret. Most már a maga lelke nem egész és nem ép. Már nem az, mert öt percig ugyanugy gondolt vele a színészkisasszonyra, mint máskor száztizenegy évig rám.

— Mennybéli életem, — könyörögtem, — ígérje meg, hogy egy könnyet sem sir utánam és én nyomban meghalok.

De ő ekkor már úgy bánt velem, mint a gyermekekkel szoktak. Megint fölemelte a jobbkeze mutatóujját.

— Pszt... pszt... nem szabad tenni olyan csunyát, mert az nekem fájni fog. És Henrik már eddig sok fájdalmat okozott nekem... Pszt... pszt... Henriknek nem szabad meghalni... csijja... csicsijja... Henriknek most le kell hunyni a szemét és én akkor mindent rendbe hozok.

Lehunytam a szemem.

Ő hozzám lépett és aranykulccsal (nyikorgásának hangján hallottam, hogy arany) fölnyitotta keblemet. Kivett belőle valamit. Most megengedte, hogy fölnyissam szememet. Valami apró fehérret, alabástromkockához hasonlót, de mégis egészen puhát tartott kezében.

— Nem hiányzik magából valami, Henrik?

ták a gyerekekét, amikor azt hiszik róluk, hogy nem beszélnek igazat.

— Az orra, Henrik, puha... Nem mondott igazat. Most nem mondott igazat, farsang utolján pedig megcsalt. Párisban csalt meg, a nagy énekes színházban, azzal csalt meg, aki a Helénát játszotta.

Nem tudtam, mit feleljek. Gyöngén és édesen a keresztnevét suttogtam. A keresztnevét, amit nem szabad leírnom, mert az szent. Könnyeztem is, az ő szeme a visszatartott könnyektől volt vörös.

— Kérem, — mondtam, — nagyon szépen kérem, sirja ki magát. Akkor a szeme fehérje nem lesz olyan csunyán vörös. Egészen bátran sirhat előttem, hisz ugyis tudom, amit tudok. Tudom, hogy halálosan szeret.

— Nagyon szeretem, Henrik, — sugta és a tenger, a terras, a szoba, de különösen az én lelkem megtelt azzal a fájdalommal, amely jó, tehát napfényes és nem — mint a rossz fájdalom — éjfekete.

— Én, — mondtam és a fölindulás rekedtre fojtotta torkomat; — nem szeretem magát. De azért meg tudtam volna halni azért a színésznőért, csak azért, mert kezét épen úgy emeli állához, mint maga.

De alighogy ezt kimondtam, sikoltva tettem hozzá:

AUTO PNEUMATIK és KELLÉKEK **VAS GÉZA ÉS FIA**
 VI. LISZT FERENC-TÉR 6

Paplant, matracot elsőrendű kivitelben készít és raktáron tart **Smarz Károly** paplanos mester VIII., Ór-utca 3, a Baross-utcai templom mellett.

„LUX“ DROGÉRIA kamarai szállító **Muzeum-körút 5**
 Eredeti kozmetikai különlegességek. * Telefon: József 103-21

MIKUSKA ANDRÁS

SZABÓ, SPORTRUHA-KÉSZÍTŐ, V., ERZSÉBET-TÉR 5.

BAUBACH és WEICHNER

papirkárpit gyári raktár Budapest, IV., Aranykéz-utca 4. Tel.: 78—66. Selyem, velour, bőrimitáció és mindenfajta tapéták állandóan raktáron. Művészi könyvkötészet.

— De igen . . . nagyon hiányzik.

— Az, amit most magából kivettem. Ez a fehér itt. Ez a lelke. És látja, ebből hiányzik valami. Az, amit odaadott az énekesnőnek. De a maga lelkéből egyetlen harapás sem szabad, hogy hiányozzék, semmi sem, mert a maga lelke az enyém is, nemcsak a magáé.

Szót sem szóltam. Angyalian türelmes voltam és jó. Jó voltam, mert a lelkem, ha nem is volt bennem, azért mégis bennem volt. Az ő kezében volt hiszen.

Ő most ugyanazzal az aranykulccsal fölbontotta saját keblét is és kivette az ő lelkét is. Az ép volt és egész. Azután a saját lelkéből letört egy pirinyót, éppen annyit, amennyi az enyémből hiányzott, mert hogy az énekesnőnél elherdáltam azt és ő most ezt a darabkát hozzátette az enyémhez. Mindjárt odanőtt hozzá.

És most, hogy lelkem újra ép volt és egész, még jobb lettem, mint azelőtt voltam. Éppen azért kétségbeesetten sirdogáltam:

— Oh, mi lesz, most hiszen a maga lelke nem ép.

Ő mosolygott.

— Nem ép? . . . Lássá, máris újra kinőtt, amit letörtem belőle.

Olyan voltam, mint az értelmetlen csecsemő.

— Ejnye, — szóltam, — hát a maga lelkének mindjárt megnő az a darabja, amit letör belőle.

— Nem mindig, csak akkor, ha azt a maga kedvéért töröm le és azért, hogy magának adjam.

Olyan lány voltam és bévül annyira feszített minden, hogy nem tudtam szólni.

Ezután ő visszaadta lelkemet, amelynek egy darabja most már az övéből való volt. Csak egy darabja — de azért egész lelkem az övé volt. Az aranykulccsal bezárta keblemet és ugyanígy csinált saját magával is. De amikor saját magát bezárta, akkor láttam, hogy az aranykulcson egy vércsepp van. Bántott az a veresség az aranykulcson és épen ezért szememhez nyultam. Egy könnycseppet vettem markomba és oda nyujtottam neki:

— Mossa le kérem azt a veres foltot onnan . . . Mert az bánt engem . . .

*

Fölbredtem. A nyári reggeli nap erősen ágyamra süttött a nyitott ablakon át. Az ablakon túl, a kertben madarak csiripeltek, hangjuk a nyári tenger felől jövő friss szellőtől volt ittas. Ágyam mellett kis asztalkán tearózsa hevert. Még az estve tettem oda ezt a virágot, amelyet, bár nehéz illatu, mégis igen kedvelek.

Elsner

Női divatujdonságok
állandóan raktáron!

Budapest, IV., Koronaherceg-u. 10

Fiókküzetek: IV., Kálvin-tér. VII., Rákóczi-ut 32.
II., Buda, Fő-utca 52.

Szépségápolás, hajeltávolítás

végleg villannyal. Szeplők kírítása
10 nap alatt teljes felelősséggel. Mindennemű archibák kezelése, Szépitőszerek, szeplőkrém. Cégneküli levelezés. Bérletrendszer. **VÁRADY ARANKA** kozmetikája. Podmaniczky-utca 6. sz. (Nyugatinál). Tanítványok felvételnek.

Könyvekről.

Zsolt Béla: Igaz könyv. A nagyváradi termékeny irodalmi humuszából virágba szökkent az utolsó mag is: *Zsolt Béla az Igaz könyv* költője. A legnagyobb lírai epoch befejezőjének lenni büszke érdem akkor is, ha az utód megnyilatkozásában talán öröklött értékek és a korrallal megtisztult formák is jelentkeznek. Mindez azonban, már egy a maga erejébenbízó és megizmosodott költő, bátor és új költészetében, csak mint irodalomtörténeti adat fontos, amit előbb-utóbb ugyis fel kell ásni. *Zsolt Béla* új könyve elé büszkén vallhatja ezt, mert hiszen az *Igaz könyv* tiszta és szélesívben nyújtózó költészete tulparancsol bennünket az egész háboruutáni lírán és erejét, lázas szuggesztivitását, már csak *magában* a magányos költőben kereshetjük. Magában az emberben, akinek mondanivalóit meg kell hallgatnunk; tapsolhatunk, vagy tagadhatunk, de — nem tudunk szabadulni tőle.

Itt nem forma a líra és nem vezércikk a szabadvers. Ezt a költőt nem is lehet egy irodalmi cégbe sem berubrikázni. Az *Igaz könyv* minden sorában a mondanivaló a fókusz és a szinte már tökéletes forma

Weill Emmy.

Strelisky-felvétele.

csak ebből sugárzik, ezt keretezi. A *Komárom, Igaz könyv* stb. egyszerű lírájától a kemény plasztikával felépített *A csuf öregség, Ballada a városvégi házról, A fekete vitorla* költészetéig, csupa pörölyös szó, emberi és kozmikus probléma az Igaz könyv minden verse. S talán éppen itt éreztük legjobban, hogy Zsolt Béla bújja színes nyelvét és mesteri verstechnikájának művészi nyüvét, bizony gyakran le kell vetkeznünk, hogy mondanivalóinak súlyával és epikájával megbirkózzunk.

Szerelmi lírájában is a mai ember érzésvilága zakatol a legcsodálatosabb szinkeretben. Nem véletlen, hogy a *Nők* ciklusában éppen *Boticelli* örvongó koloritja ihlette meg a költőt, mert *Az elveszett koporsó, Óda a szüzhöz, Tükös szerelem, A szánta lányhoz* című verseiben is a szó és ritmus bizarr festői harmóniájával döbbsenti elének a legelevenebben világitó életet. Hosszu ut az, amelyet Zsolt Béla költészete végigfut a pompás kis kötetben. *Kísérletek* című szabad verse hitvallás és filozófia. A mai ember revelációja. Néhány oldallal tovább: *Budán a szüzzel*, már tiszta zene, dal. S talán a legtöbb, amit még Zsolt Béláról mondhatunk, hogy a szabad vers határtalan — keretében s a dal zeneszerszámján, egyformán tökéletes. Az Igaz könyv tartalmához méltó formában jelent meg a *Genius* miniatúr kiadásában.

Kenedy Géza: A hodsa meséi. Kenedy Géza pompás magyarsággal mesélteti el *Hodsa Imám Szálih* török pappal mindazt, amit ő maga Bosznia hegyein keresztül Keleten meglátott. Bölcs és érdekes meséket mond az író, melyek a kelet filozófiáját a török élet százszínű titokzatos mithoszáat festik, egyszerű, őszinte formában. A mese és elbeszélés szerencsés keveréke ez, amely mögött egy vigasztalón derűs életfilozófia napsugara melegít. Komoly, irodalmi olvasmány Kenedy Géza tiz meséje, amely sokkal több figyelmet érdemel, mint amellyel nálunk általában a meséket fogadják. A könnvet a *Stádium* adta ki.

Gál Imre.

Szerkesztői üzenetek.

Kéziratokai nem adunk vissza. Névtelen levelekre nem válaszolunk.

Redivivus. Nagy örömmel fogadtuk, legközelebb közöljük. Kérjük az inkognitó letételét. — **Quo vadis?** A maga nagy kérdése, amellyel hozzánk bekopogtatott, bizony nem új és nem könnyű. Mit csináljon a vagyontalan leány, aki vagyontalan embert szeret? Legegyszerűbb mindenestre az a felelet lenne, hogy menjen feleségül hozzá és ne törődjék semmi mással, mint az érzéssel, amely mindennél fontosabb és nagyszerűbb. Mégis az egyes esetek előtt mi épp olyan habozva adhatunk tanácsot, mint ahogy maga is, meg az a férfi is kételkedve áll és nem tud határozni. Azt is lehetne mondani talán, hogy mihelyt gondolkoznak a nagy, a veszélyes ugrás fölött — akkor már ne is ugorjanak. De mindkét tanács esetleg elhamarkodott lenne. A boldogság nemcsak a két dolog függvénye, a szerelem és a pénzé, hanem ezer más apró, most talán nem is látott finom szálon függ és ki tudja azt ilyen távolból, hogy ezek a szálak most hogy vannak összebogozva. Két alaptétel azonban mégis ide írhatunk afféle irányjelzőül: az egyik, hogy nélkülsz nyomorba nem szabad belerohanni, mert a leg-hatalmasabb érzések erejét is megőrli a hétköznapi gond. A másik azonban az, hogy a fiataloknak nem kell okvetlen ott kezdeni az életet, ahol a szüleik s ahol ennél fogva ők maguk is ma állanak, hanem egy kis küzdelemmel, egy kis önmegtagadással kell megpróbálni fészket építeni. A legnagyobb társadalmi bajaink egyike, hogy a művelt osztályok gyermekei azt az életmódot, amelyben felnőttek, sőt amelyet a legutóbbi években érték el — változtatlanul, teljességben akarják átvinni új otthonukba s ha azt egészében nem találhatják meg, már képesek visszariadni a szívük szavának követésétől. — **Piros tojás.** Ma már nem kötelező szokás a husvétii öntözködés és inkább csak a zsenge fiatal-ság körében divatozik, cukorkát azonban küldhet, bár ez is kezd kimenni a divatból, amióta olyan drága egy kiló bonbon, mint régen egy ékszer. — **P. T.** Csak a hó vége felé érkezik vissza. A fényképet, mihelyt aktuális lesz, közöljük és addig is szépen köszönjük. — **A. R.** Ilyen kérdésekre nem válaszolunk. — **W. M.** Régi sablón és semmi igaz költészet.

Paksy Mária. Veres photoszalón felvétele.

mint régen egy ékszer. — **P. T.** Csak a hó vége felé érkezik vissza. A fényképet, mihelyt aktuális lesz, közöljük és addig is szépen köszönjük. — **A. R.** Ilyen kérdésekre nem válaszolunk. — **W. M.** Régi sablón és semmi igaz költészet.

Felelős szerkesztő: dr. ENDRÓDI BÉLA.

Kiadótulajdonos: »A Társaság« Irodalmi Lapkiadó Részvénytársaság.

Szerkesztőség és kiadóhivatal I., Horthy Miklós-ut 1.

Hivatalos órák 10-5-ig. Telefon: József 110-88 és József 58-58.

Nyomatott Pápal Ernő műintézetében Budapest. — Telefon 127-05.

„HARMATVIZ“ a legtisztább és legjobb ásványviz I., Gellért-rakpart I. Telefon: József 112-59

MATZA J. ÉS FIA Budapest IV., Apponyi-tér 5. Speciálísták fűzők, gummi-hasfűzők, melltartókban.

Kitűnő szabású **férfi-fehérműt** készít hozott anyagból is **NÉMETHY SZALON** Apponyi-tér 4. sz.